

Kaupunginhallitus

AIKA 09.09.2019 klo 15:30 - 19:49**PAIKKA** Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone**KÄSITELTÄVÄT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
224	Kokouksen avaaminen	429
225	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	430
226	Pöytäkirjantarkastajien valinta	431
227	Työjärjestyksen hyväksyminen	432
228	Viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat	433
229	Vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2018 huomioihin	434
230	Kaupunkikonsernin elinkeinopalvelujen uudelleen järjestäminen	439
231	Pyhäjärven kaupunkikonsernin muistutus / Pyhäsalmen kaivoksen sulkemis- ja jälkihoitosuunnitelma sekä kaivannaisjätteen jätesuunnitelma / Pyhäjärvi, Dnro PSAVI/4266/2018	442
232	Kaavoituskatsaus 2019	445
233	Poikkeaminen tilalla 626-402-70-37	446
234	Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma	448
235	Korkeimman hallinto-oikeuden päätös asiassa 3661/3/18	449
236	Henkilöstöjaoston jäsenten ja varajäsenten valinta toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021 / Päätöksen korjaaminen	452
237	Tiedoksiannot	455
238	Muut esille tulevat asiat	457
239	Jäsenten nimeäminen yhteistyötoimikuntaan toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021 / Päätöksen korjaaminen	458
240	Kokouksen päättäminen	461

Kaupunginhallitus

09.09.2019

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Kauranen Asko	Puheenjohtaja	
	Leskinen Jorma	Khall I varapuheenjohtaja	
	Hynninen Mirja	Khall II varapuheenjohtaja	Saapui klo 15.47
	Koski Heikki	Jäsen	
	Pappila Eeva-Riitta	Jäsen	
	Haapanen Pauliaukusti	Jäsen	
	Leppäharju Raija	Jäsen	
	Kiviniemi Henrik	Kaupunginjohtaja	
	Kinnunen Kirsti	Hallintosihteeri	
	Tikanmäki Jukka	Kvalt puheenjohtaja	
	Jussinniemi Jouni	Kvalt I varapuheenjohtaja	Saapui klo 15.49
	Torssonen Asko	Kvalt II varapuheenjohtaja	

ALLEKIRJOITUKSETAsko Kauranen
PuheenjohtajaKirsti Kinnunen
Pöytäkirjanpitäjä**KÄSITELLYT ASIAT**

224 - 240

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika

Eeva-Riitta Pappila

Raija Leppäharju

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Tarkastettu pöytäkirja on julkaistu yleisesti nähtäville (KL 140 §)
Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille 12.9.2019,
www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat).

Kirsti Kinnunen
hallintosihteeri

Kaupunginhallitus

§ 224

09.09.2019

Kokouksen avaaminen

2205/00.02.01/2019

KHALL 09.09.2019 § 224

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja avasi kokouksen.klo 15.30.

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

2206/00.02.01/2019

KHALL 09.09.2019 § 225

Kuntalain 103 §:n mukaan kaupunginhallituksen kokous on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Kaupunginhallituksen päätösvaltaisuus edellyttää siten neljän jäsenen läsnäoloa.

Pyhjäjärven kaupungin hallintosäännön (15.10.2018 § 82) 123.1 §:n mukaan kokouskutsun antaa toimielimen puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 123.2 §:n mukaan kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Hallintosäännön 123.3 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 127 §:n mukaan toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsitteelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun vara-jäsenelle.

Hallintosäännön 128.1 §:n mukaan kaupunginhallituksen kokouksessa valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on läsnäolo- ja puheoikeus.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös:

Kokous todettiin laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus

§ 226

09.09.2019

Pöytäkirjantarkastajien valinta

2207/00.02.01/2019

KHALL 09.09.2019 § 226

Hallintosäännön 142.3 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirjan tarkastamiseen liittyy oikeusvaikutuksia. Vakiintuneen käsityksen mukaan päätöksen katsotaan syntyvän vasta sitä koskevan pöytäkirjan tarkastamisella. Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että pöytäkirja on tarkastettu.

Pöytäkirja tarkastetaan pääsääntöisesti toisena arkipäivänä kokouksesta. Tarkastuksen jälkeen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen julkaistaan yleisesti nähtäväksi, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla kolmantena päivänä kokouksesta.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi kaksi jäävitöntä kaupunginhallituksen jäsentä.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Eeva-Riitta Pappila ja Raija Leppäharju.

Pöytäkirjantarkastajat:

Kaupunginhallitus

§ 227

09.09.2019

Työjärjestyksen hyväksyminen

2208/00.02.01/2019

KHALL 09.09.2019 § 227

Hallintosäännön (15.10.2018 § 82) 133.1 §:n mukaan asiat käsitellään asialistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Hallintosäännön 134 §:n mukaan toimita voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Kyseinen asia voidaan päätätä vain viranhaltijaesitystä.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimita voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päätätä käsitellä asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä hallintosäännön määrämällä tavalla.

Päätös:

Kaupunginjohtaja ilmoitti lisälista-asiana:

1."Jäsenten nimeäminen yhteistyötoimikuntaan toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2019 / Päätöksen korjaaminen"

Kaupunginhallitus päätätä käsitellä asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä hallintosäännön määrämällä tavalla ja päätätä ottaa ilmoitetun lisälistan asian käsiteltäväksi.

SUMU -hankkeen vastaava projektityöntekijä Minja Liuska kertoi hankkeen toiminnasta klo 15.45-16.06.

Mirja Hynninen saapui kokoukseen klo 15.47.

Jouni Jussinniemi saapui kokoukseen klo 15.49.

Toimitusjohtaja Toni Krankkala NIHAK ry:stä esitteli Nihak ry:n toimintaa ja palveluiden tuottamista koskevan yhteistyösopimusluonnoksen (seutusopimus) klo 16.08-17.22.

Kaupunginhallitus

§ 228

09.09.2019

Viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat

2212/00.02.01/2019

KHALL 09.09.2019 § 228

Kaupunginhallitukselle on toimitettu seuraavat viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä viranhaltijapäätökset ajalta 15.8.2019-4.9.2019 tiedoksi ja

2. todeta, ettei niihin sisälly päätöksiä, jotka olisi syytä ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, ellei eri päätöstä niiden siirtämisestä kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ole tehty.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2018 huomioihin

2249/02.02.01/2019

KHALL 09.09.2019 § 229

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan arvioinut kaupungin ja sen eri toimialueiden toimintaa. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 27.5.2019 § 38, että kaupunginhallitus hankkii toimialueiden vastaukset arviointikertomuksessa vuodelta 2018 esitettyihin huomioihin syyskuun valtuustoon 2019.

1. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus, alueelliset maaseutupalvelut

"Bioenergia -hankkeelle olisi edelleen tilausta Pyhäjärven alueen tuotantorakenteen huomioiden."

- Pyhäjärvi Bioenergy -hanke päättyi vuoden 2017 lopussa ja hankkeen aikana on laadittu biokaasulaitoksen kannattavuuslaskelmat ja selvitys laitoksen toimintaedellytyksistä. Hankkeen lopputulemana on todettu, että edellytykset ja mahdollisuudet kannattavan laitoksen rakentamiseen ovat olemassa. Pyhäjärven Kehitys Oy on järjestänyt 10.1.2019 aktivointipäivän biokaasun mahdollisuuksista. Kesällä 2019 aloittaneen Rinteen hallituksen hallitusohjelmassa on useassa kohden mainittu maatalouden biomassojen roolin olevan erittäin tärkeä biokaasutuotannon kasvattamisessa. Pyhäjärvellä biokaasutuotannon tulevaisuuden liiketoiminnan käynnistäminen on bioyrittäjäryhmän tehtävä. Osakeyhtiölain muutos on mahdollistanut heinäkuun alusta lähtien osakeyhtiön perustamisen ilman alkupääomaa. Mietinnän arvoista voisi olla bioyrittäjäryhmän ja valtakunnallista toimintaa liikennekaasutoimintaa harjoittavan kaasuyhtiön yhteistyön edellytysten tutkiminen.

"Maatalousparlamentti on perustettu pyrkimyksenä aktivoida maatalousyrittäjiä sen toimintaan."

- "Maatalousparlamentteja" on pidetty kaikissa toimialueen kunnissa kerran kuukaudessa perjantaisin. Maatalousyrittäjien eläkelaitos on vuoden 2017 alusta käynnistänyt "Välitä viljelijästä" -toimintaa ja maaseutupalveluissa on yhtenä maatalousparlamenttien osa-alueena ollutkin viljelijöiden kuunteleminen muistakin, kuin tukihallintoon suoraan liittyvistä asioista. Parlamentti on saanut hyvän vastaanoton ja kokoontumisia on tarkoitus jatkaa syksyn 2019 aikana.

2. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus, sivistystoimi

"Hyvin toimivat ja monipuoliset harrastus- ja vapaa-ajan palvelut tulisi huomioida kuntamarkkinoinnissa ja imagossa."

- Tarkastuslautakunta on kertomuksessaan arvioinut kaupungin vapaa-ajanpalvelut laadukkaiksi. Tietoa palveluista on pyritty jakamaan entistä enemmän mm. sosiaalisessa mediassa. Pyhäjär-

ven kaupungin omat facebook-sivut otettiin käyttöön vuoden 2018 lopussa. Myös Pyhjäjärven kaupungin liikuntatoimi, uimahalli, kulttuuritoimi ja kirjasto markkinoivat palvelujaan omilla facebook-sivuilla.

- Hyvinvointipalveluja ja -toimintaa tuotiin esille myös kevään 2019 aikana omassa tapahtumassaan sekä Kihupäivien yhteydessä.

- Laadukkaiden ja edullisten palveluiden tiedottamista voisi lisätä koko kaupunkimarkkinoinnissa ja elinkeinotoimen markkinoinnissa.

3. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tekninen toimi
"Monipuolinen maankäyttö: Maankäytön yleissuunnittelua on toteutettu ja kaavoitettuja hankkeita on edelleen käynnissä, joka mahdollistaa monipuolisen maankäytön."

- Pyhjäjärven kaupungilla on käynnissä useita kaavoitushankkeita, jotka perustuvat maankäytön yleissuunnitteluun. Keskustaajaman ilme muuttuu uusien rakennushankkeiden myötä, joista osa on jo toteutunut mm. Torkkolantien uusi vuokrakerrostalo ja Attendon uusi hoivakoti. Keskustaajaman kaavanmuutos antaa mahdollisuuden rakentaa uusia asuinhuoneistoja, liiketiloja sekä uusia liikenneyhteyksiä. Ruotasen alueella on käynnissä yleiskaavan laadinta sekä maanalaisten että maanpäällisen asemakaavan laadinta, joka mahdollistaa kaivoksen uusiokäytön.

"Työpajatoiminta on toiminta-ajatuksensa mukaisesti aktivoitunut nuoria tulevaisuudensuunnitelmien rakentamisessa ja sosiaalisissa taidoissa."

- Työpajan toiminta-ajatuksena on työllistää nuoria pitkäaikaisyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhde. Tavoitteena on nuorten sosiaalisten taitojen vahvistaminen ja tulevaisuudensuunnitelmien rakentaminen. Työpajalla työskentelee myös pitkäaikaistyöttömiä, joille paja tarjoaa paikan työkunnan ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Työpajajaksolla työskentelee noin 7 henkilöä. Määrä on pysynyt vakiona jo useamman vuoden ajan.

4. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus, arvio kuntakonsernin ja tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

"Tarkastuslautakunta huomioi, että kiinteistömässä siirtyi vuoden 2018 alusta Kiinteistö Oy Rillankivelle."

- Kiinteistömässän siirto Pyhjäjärven Kehitys Oy:ltä Kiinteistö Oy Rillankivelle on vaikuttanut huomattavasti yhtiön tilikauden tulokseen. Teollisuushallit tuottivat tappiota 139.288 euroa ja vastavasti asuntopuoli tuotti voittoa 144.380 euroa.

"Uusiokäyttöä edistettiin monen pienemmän hankekokonaisuuden kautta. Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n aputoiminimi on Pyhjäjärven Callio. Callion kanssa toteutetut kansainväliset tapah-

tumat ovat tuoneet medianäkyvyyttä ja lisänneet tunnettavuutta.

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy järjesti toukokuussa 2018 Callio Extreme Run 2018 -kaivosjuoksutapahtuman, jolla tavoiteltiin uusiokäytön medianäkyvyyden ja tunnettavuuden lisääntymistä. 7.9.2019 järjestetään kansainvälinen Strongman Champions League -voimamieskilpasarjan osakilpailu. Tapahtumapaikkana toimii kaivoksen alue. Tapahtuman järjestävät yhteistyössä Pyhäjärven kaupunki, kaupungin omistama kaivosalueen uudistoimintaa kehittävä Pyhäjärven Callio sekä Fitness Media Oy ja SCL Finland. Tapahtuma tuo merkittävää medianäkyvyyttä Pyhäjärven kaupungille sekä kaivoksen alueelle. Tapahtuma on suurin ja kansainvälisin sekä myös näkyvydeltään suurin tapahtuma täällä koskaan. Tapahtuman tv-oikeudet on myyty yli 90 maahan.

"Talousarviossa on asetettava selkeät arvioitavat tavoitteet ja tilinpäätöksestä tulee ilmetä niiden toteutuminen."

- Kaupunginvaltuusto teki päätöksen 26.6.2018 Pyhäjärven kaupungin uudesta kaupunkistrategiasta. Uutta kaupunkistrategiaa käytettiin valmistelussa ensimmäisen kerran vuoden 2019 talousarvion laadinnan yhteydessä. Vuoden 2019 talousarvion valmistelu sisälsi tavoitteiden sekä niiden seurannan valmistelua yhdessä tytäryhtiöiden kanssa. Talousarvio 2019 sisältää kehitystä tytäryhtiöiden arvioinnin ja mittareiden osalta. Tavoitteiden määrittelyn ja seurannan kehittäminen huomioidaan myös tulevan talousarvion sekä tilinpäätöksen laadinnassa koko kaupunkikonsernissa.

5. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus, keskeisimmät havainnot ja kehittämissuositukset:

"Kirjastopalvelut siirtyivät väliaikaisesti loppuvuodesta 2018 ammattikoulun tiloihin. Kuntalaiset toivovat kuljetuspalveluiden jatkuvat kirjastolle edelleen tilapäisjärjestelyiden ajalle."

"Kansalaisopiston ja kirjaston toimintaa pidetään tarpeellisena opintojen ja harrastusten turvaamiseksi."

- Tarkastuslautakunta on esittänyt, että kirjaston väistötiloihin tulisi järjestää kuljetukset ympärivuotisesti alkuperäisesti suunnittelun talviajan sijasta. Ympärivuotisuus kuljetusten järjestämisessä on toteutettu. Myös kirjaston ja kansalaisopiston merkitys kuntalaisille on huomioitava.

"Valtuuston päätöksellä Emolahden, Rannan ja Ruotasen koulut lakkautetaan 1.8.2019 ja kaikki 5 - 6 -luokan oppilaat siirtyvät nykyisen kirjaston tiloihin, jotka remontoidaan luokkatiloiksi."

- Valtuuston päätöksen mukainen kolmen koulun lakkauttaminen on toteutettu pääasiallisesti aikataulun mukaisesti. Entisen kirjaston muutostyöt ovat valmistuneet ja muutto on saatu tehdyksi, mutta koulun hallintotilojen kalusteiden toimitus on myöhästynyt. Koulujen alku uudessa toimintaympäristössä on sujunut hyvin.

"Oppimisvaikeuksien tutkimuksia varten olisi turvattava riittävä rahoitus talousarvioon."

- Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt arviointikertomuksessa huomiota oppimisvaikeuksien tutkimiseen liittyvistä määrärahoista. Sivistyslautakunnan talousarvioon ei ole varattu erikseen määrärahoja opetustoimen oman oppilashuollon (kuraattorit, erityisopettajat ja koulupsykologi) tekemien tutkimusten lisäksi tarvittaviin tutkimuksiin. Kouluterveydenhuollon määrärahat sisältyvät Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kustannuksiin jatkotutkimuksiin, mutta sielläkin rajallisesti. Sivistyslautakunta on pystynyt rahoittamaan jatkotutkimuksia erillisellä syrjäytymisen ehkäisyyn saadulla määräaikaisella valtionosuudella sekä koulupsykologin palkkoihin varatulla määrärahalla vakituisen koulupsykologin ollessa opintovapaalla.

"Työntalo Namon toiminta koetaan tarpeelliseksi. Riittävät henkilöresurssit takaavat jatkuvuuden työnohjaukseen vähentyneiden vakinaisten ohjaajien puuttuessa."

- Työntalo Namon toiminta koetaan tarpeelliseksi. Työntalo Namon määrärahat sisältävät kolmen vakinaisen ohjaajan henkilöstökustannukset. Myös työllisyyskoordinaattorin työpanosta on ohjattu Työntalon toimintaan. Oman haasteensa toiminnan järjestämiseen tuo vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden saaminen toiminnan piiriin. Tällä toiminnalla on suoranaiset vaikutukset toiminnan piiriin saatavien henkilöiden elämän vahvistumisen lisäksi myös Pyhäjärven kaupungin maksamaan työmarkkinatuen kuntaosuuden määrään.

"Yleisen elinkeinorakenteen merkittävä muutos huomioiden tarkastuslautakunta tiedustelee, onko Pyhäjärven Kehitys Oy:llä riittävästi resursseja haasteisiin nähden."

- Pyhäjärven Kehitys Oy toimii mahdollisimman tehokkaasti käytettävissä olevilla resursseilla ja sopeuttaa toimintaansa niiden mukaan.

- Kehitysyhtiöllä on 2 htv + hankehenkilöstö käytettävissään elinkeinojen kehittämiseen. Kaupunginhallitus käsittelee laajemmalla tasolla konsernin tuottamien elinkeinojen kehittämispalveluiden resurssien tehokkaampaa käyttämistä ja esitettyä muutosta nykyiseen järjestämismalliin kokouksessa 9.9.2019.

"Kaupungin omistamien yleisten uimarantojen kunnossapito ja kehittäminen."

- Kaupungin keskustaajaman uimapaikkaa Lossinrannassa on kunnostettu ja sinne on hankittu uusi laituri. Myös rannan edusta on niitetty. Emolahden uimarannalle on hankittu uusi laituri ja uimarannan huoltorakennus.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi toimialueilta ja tytäryhtiöistä saadut vastaukset tarkastuslautakunnan vuoden 2018 arviointikertomuksen huomioihin.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 230

09.09.2019

Kaupunkikonsernin elinkeinopalvelujen uudelleen järjestäminen

2334/00.01.00/2019

KHALL 09.09.2019 § 230

Pyhäjärvi on voimakkaan rakennemuutoksen vaikutusalueena. Rakennemuutos tapahtuu samanaikaisesti sekä elinkeinorakenteessa, väestörakenteessa että myös julkisten palvelujen palvelurakenteessa. Rakennemuutoksen syitä on useita ja ne ovat monin kohdin samalla koko maan kattavia ilmiöitä.

Kaivostoiminnan ennakoitavissa olevalla loppumisella on merkittäviä aluetaloudellisia vaikutuksia, joihin varautuminen on välttämätöntä paikkakunnan ja seudun elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi. Viimeisten arvioiden mukaan maanlaisen kaivostoiminnan loppuminen ajoittuisi vuoteen 2021, jonka jälkeen kaivosalueella tehtäisiin mm. rikastamatoimintaa. Kaivostoiminnan taloudellinen merkitys Pyhäjärvelle on erittäin suuri. Työllisyys- ja tulovaikutusten lisäksi kaivoksen vaikutus alueen elinkeinotoimintaan ja sen jatkuvuuteen ja kehittymiseen on ollut ratkaisevassa roolissa. Kaivoksen loppumisen myötä katoaa myös osa siitä perustasta, jolle yritykset ovat aiemmin voineet liiketoimintansa rakentaa.

Sosiaali- ja terveystalouden osalta tuleva maakuntaudistus tms. merkitsee suuressa määrin myös elinvoimavaikutusten uusjakoa sote-palveluiden osalta koko alueella. Maatalouden pitkäaikainen rakennemuutos on yhä jatkossakin vaikuttamassa paikalliseen elinvoimaan mahdollisesti negatiivisesti. Pyhäjärvi on mm. maakunnan elinvoimaindikaattorilla mitattuna maakunnan heikoimmin menestyviä kuntia.

Pyhäjärvi kehittää elinkeinoja sekä kaupungin elinkeinopalveluiden, Pyhäjärven Kehitys Oy:n että Pyhäjärven Callion kautta. Lisäksi Nihak ry:ltä ostetaan 0,5 htv yritysneuvontapalveluja.

Henkilöstö-resurssi jakaantuu:

Kaupungin elinkeinopalvelut, n. 0,4 htv (kaupunginjohtaja)

Pyhäjärven Kehitys Oy, 2 htv (yhtiön toimitusjohtaja ja toimistosihteeri)

Pyhäjärven Callio, 1 htv (ohjelmajohtaja)

Nihak ry:n ostopalvelut, 0,5 htv (yrityspalvelupäällikkö)

Vastatakseen monialaisen rakennemuutoksen tuomiin haasteisiin Pyhäjärven kaupungin tulee pyrkiä mahdollisimman hyvään tuloksellisuuteen kehittämistoimenpiteiden kohdalla. Kaupungin vaikea taloudellinen tilanne ei kuitenkaan mahdollista merkittäviä lisäpanostuksia elinkeinojen kehittämiseen lähivuosina, joten on pyrittävä nostamaan nykyisten resurssien tehokkuutta. Samanaikaisesti kaupungin taloustilanteen kanssa myös Pyhäjärven Kehitys Oy:n taloudellinen tilanne on heikentynyt mm. Peuratalot Oy:n konkurssin vuoksi. Yhtiö ei ole pystynyt nykyisellä 200.000 euron vuotuisella kaupungilta saamallaan tulovirralla saavuttamaan juurikaan panostusta vastaavia edistysaskeleita kaupungin kehitys-

toiminnassa tai kehittämään omaa toimintaansa. Yhtiön tulevat tilinpäätökset tulevat olemaan alijäämäisiä, ellei toiminnan kehittämistä ja talouden tasapainottamista tehdä jo vuoden 2020 aikana merkittävästi. Kaupunki on 10.6.2019 § 163 päättänyt pääomittaa yhtiötä 250.000 eurolla, mutta lisäpääomittaminen joudutaan tekemään lähivuosina, mikäli nykyisellä elinkeinopalveluiden toimintamallilla jatketaan.

Jotta rakennemuutoksen vaatimaan elinkeinojen kehittämistoiminnan tehokkuusvaatimukseen ja nykyisen järjestämismallin talouden tasapainottamistarpeisiin voidaan vastata, on valmisteltu esitys ko. palveluiden uudelleenjärjestämiseksi. Esityksen mukaan kehitysyhtiön toimitusjohtajan tehtävä lakkaa nykyisen sopimuskauden päättyessä 31.12.2020 ja kaupungin elinkeinopalveluihin palkataan elinkeinojen kehittäjä (1 htv). Rekrytointi toteutetaan syksyllä 2020. Kehitysyhtiön toimitusjohtajan tehtävä jätetään lähivuosina tapahtuvan eläköitymisen yhteydessä täyttämättä ja jäljelle jääneet työtehtävät hoidetaan kaupungin keskushallinnon kautta.

Liitteenä nro 1

- vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) elinkeinojen kehittämispalveluiden uudelleenjärjestämisestä.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää:

1) Hyväksyä esitetyn muutoksen elinkeinopalveluiden järjestämismalliin. Kehitys Oy:n toimitusjohtajan tehtävää ei nykyisen sopimuskauden päättyttyä 31.12.2020 täytetä uudelleen. Kaupungin elinkeinopalveluihin perustetaan uusi elinkeinojen kehittäjän työsuhde, joka täytetään 1.9.2020 lukien.

2) antaa hallintotoimelle talousarvion laadintaohjeena tehtäväksi uuden elinkeinojen kehittäjän työtehtävän määrärahan budjetoinnin vuoden 2020 talousarvioon ja vuosien 2021 ja 2022 talussuunnitelmaan. Työtehtävä on toistaiseksi voimassa oleva. Valtuusto käsittelee uuden tehtävän perustamista osana talousarvion käsittelyä. Kehitysyhtiöltä ostettavista elinkeinopalveluista vähennetään vuodesta 2021 alkaen kaupungin elinkeinopalveluihin siirtyvien kuluerien verran määrärahoja.

3) antaa konserniohjeen Pyhäjärven Kehitys Oy:lle, jonka mukaan yhtiön tulee aloittaa uuteen 1.1.2021 lukien voimaantulevaan malliin valmistautuminen.

Päätös:

Raija Leppäharju, esitti että asia jätetään pöydälle ja se viedään valtuuston iltakouluun keskusteltavaksi. Jorma Leskinen kannatti Raija Leppäharjun esitystä.

Kaupunginhallitus

§ 230

09.09.2019

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty esitys asian jättämisestä pöydälle, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan päätösehdotusta äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat Raija Leppäharjun esitystä, että asia jätetään pöydälle äänestävät "EI".

Puheenjohtajan esittämä äänestysesitys ja äänestystapa hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin kolme (3) "JAA" ääntä (Asko Kauranen, Mirja Hynninen, Eeva-Riitta Pappila) ja kolme (3) "EI" ääntä (Raija Leppäharju, Jorma Leskinen, Heikki Koski), yksi (1) tyhjä (Pauli aukusti Haapanen).

Puheenjohtaja totesi, äänestystulokseen viitaten 3-3 äänten mennessä tasan, että puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Raija Leppäharju ja Jorma Leskinen ilmoittivat, että jättävät eriävän mielipiteen kirjattavaksi pöytäkirjaan.

Pöytäkirjan liitteenä nro 1
- vaikutusten ennakoarviointi (EVA) elinkeinojen kehittämispalveluiden uudelleenjärjestämisestä.

Kaupunginhallitus

§ 231

09.09.2019

Pyhäjärven kaupunkikonsernin muistutus / Pyhäsalmen kaivoksen sulkemis- ja jälkihoitosuunnitelma sekä kaivannaisjätteen jätesuunnitelma / Pyhäjärvi, Dnro PSAVI/4266/2018

2336/11.01.00/2019

KHALL 09.09.2019 § 231

Pyhäsalmi Mine Oy on 18.10.2018 toimittanut Pohjois-Suomen aluehallintoviraston hyväksyttäväksi Pyhäsalmen kaivoksen sulkemis- ja jälkihoitosuunnitelman sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman.

Pyhäsalmen kaivos ja rikastamo sijaitsevat Pohjois-Pohjanmaalla, Pyhäjärven kaupungissa. Kaivoksen kolme päätuotetta ovat kupari-, sinkki- ja rikkirikaste. Kuparirikaste sisältää vähäisessä määrin kultaa ja hopeaa. Kaivos on aloittanut toimintansa vuonna 1962 Outokumpu Oy:n omistuksessa. Omistus siirtyi Inmet Mining Corporationille vuonna 2002 ja First Quantum Minerals Ltd:lle vuonna 2013. Tuotanto on tapahtunut avolouhintana vuoteen 1967 saakka, jolloin aloitettiin maanalainen louhintana. Avolouhintana päättyi vuonna 1975 ja maanalainen kaivostoiminta päättyy tämänhetkiselä tiedolla vuoden 2021 aikana.

Jälkihoitosuunnitelman mukaan avolouhosten ympärysaia kunnostetaan ja ylijäämämaat ajetaan avolouhokseen. Avolouhoksen ja raakkulouhoksen annetaan täyttyä vedellä, jolloin louhoksista muodostuvat pienet, mutta syvät järvet. Maanalaisen kaivoksen osalta suunnitelman lähtökohtana on, että maanalaiseen kaivokseen ei tule uutta toimintaa ja kaivos täytetään vedellä. Kaivoksesta poistetaan hyödyntämiskelpoisen materiaalin lisäksi mahdollista ympäristölle vaaraa tai haittaa aiheuttavat koneet, laitteet, rakenteet ja kemikaalit. Lisäksi sortumavaaralliset alueet tuetaan ja kuilut sekä vinotunneli suljetaan. Kovetettavana täyttönä toteutettavaa kaivostäyttöä jatketaan turvallisuussyistä niin kauan, kun edellä mainittuja toimenpiteitä toteutetaan.

A-altaan täyttö on lopetettu syksyllä 1998 ja allas on maisemoitu peittämällä ja nurmettamalla vuosina 2001–2002. Altaan peitto on muotoiltu reunoilta keskelle päin viettäväksi johtuen alkuperäisen läjityksen muodosta. Altaan keskellä on sade- ja sulamisvesistä muodostunut lammikko. Vedenpinnan taso lammikossa pyritään säilyttämään vakiona dekantointikaivon avulla. Dekantointikaivon nykyinen purku B-altaan eteläosaan muutetaan siten, että vedet puretaan jatkossa A- ja B-altaan välisen huoltotien reunan suoto-vesiojaan. Patoturvallisuuden varmistamiseksi altaalle rakennetaan hätäkanava vesien pois johtamiseksi myös tilanteessa, jossa dekantointikaivo tai sen purkupuutki jostain syytä tukkeutuu. B-altaan sulkeminen toteutetaan lähtökohtaisesti kokonaan kuivapeitolla. Suljettavan alueen pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 35 hehtaaria. B-altaasta erotetaan alue jälkihoitovaiheen vesienkäsitteleyksäkoille. D-altaan peittorakenne tehdään kuiva- ja vesipeiton yhdistelmällä niin, että keskiosalla allasta pintarakenteen

päälle muodostuu vesipeitto. Peitettävä pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 28 hehtaaria. Altaan tasaus suunnitellaan keskelle vesipeittoa kohti viettäväksi. Vesipeiton alueelta vedet johdetaan dekantointikaivon kautta olemassa olevaan suotovesiojastoon. Lisäksi päälle tehdään hätäkanava vesien pois johtamiseksi mahdollisessa dekantointikaivon tukkeutumatilanteessa.

C-allas muokataan sulkemisen jälkeiseen passiiviseen vesienkäsittelyyn, jota varten allasta aletaan valmistelemaan kosteikkosi, kun kaivostoiminta (mukaan lukien pyriitinrikastus) alueella päättyy. Kosteikkorakentaminen tehdään osa-alueittain siten, että osa altaasta on mahdollista varata edelleen jälkiselkeytyskäyttöön aktiivisen vesienkäsittelyvaiheen ajaksi.

Hakemuksen mukaan jälkihoitovaiheessa (maalaisen kaivoksen sulkemisen ja pyriitin rikastamisen loppumisen jälkeen) jätealueelta suotautuvat ja kymmenien vuosien kuluttua avolouhoksesta mahdollisesti ylivuotona muodostuvat vedet käsitellään aluksi kemiallisesti saostamalla ja selkeyttämällä. Käsitellyt vedet johdetaan lupaehtojen mukaisesti Pyhäjärveen. Vesienkäsittelysakat läjitetään B-altaasta erotetulle alueelle. Tavoitteena on siirtyä ajan kuluessa ja vesien laadun parantuessa aktiivisesta käsittelystä passiiviseen kosteikkokäsittelyyn. Hakijan arvion mukaan kuormitus vesistöön pienentyy jälkihoitovaiheessa huomattavasti toiminnan aikaisesta. Hakemuksessa on esitetty, että Pyhäsalmen kaivoksen tarkkailua jatketaan nykyisen tarkkailuohjelman mukaisesti malmin louhinnan ja pyriitin rikastamisvaiheen päättymiseen saakka. Lisäksi on esitetty, että sulkemis- ja jälkihoitovaihetta koskeva tarkkailusuunnitelma hyväksytetään valvovalla viranomaisella vuoden kuluessa siitä, kun sulkemista koskeva ympäristölupa on saanut lainvoiman.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pyytää toimittamaan muistutukset ja mielipiteet 16.8.2019 mennessä ensisijaisesti sähköistä muistutuslomaketta käyttäen www.avi.fi/muistutus tai sähköpostilla kirjaamo.pohjois@avi.fi tai kirjallisena postitse Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristöluvut, PL 293, 90101 Oulu kahtena kappaleena.

Pyhäjärven kaupunki on Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta pyytänyt ja saanut muistutuksen toimittamiseen jatkoaikaa 13.9.2019 saakka. Kaupunki on neuvotellut asiasta kaivosyhtiön, Avin, PPKY Selänteen sekä TUKESin kanssa.

Muistutusluonnos jaetaan kokouksessa hallituksen jäsenille.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää antaa kokouksessa jaetun luonnoksen mukaisen muistutuksen Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle liitetyen Pyhäsalmi Mine Oy:n ympäristölupahakemukseen.

Päätös:

Kaupunginhallitukselle jaettiin kokouksessa muistutusluonnos. Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessa jaetun muistutuksen annettavaksi Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle liittyen Pyhäsalmi Mine Oy:n ympäristölupahakemukseen.

Pöytäkirjan liitteenä nro 2

- Pyhäjärven kaupungin muistutus Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle liittyen Pyhäsalmi Mine Oy:n ympäristölupahakemukseen.

Tekninen lautakunta
Kaupunginhallitus

§ 36
§ 232

18.06.2019
09.09.2019

Kaavoituskatsaus 2019

2345/10.02.02/2019

TEKLA § 36

Kaupungin tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kaupungissa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (MRL 7 §).

Oheismateriaali 8 kaavoituskatsaus 2019.

Teknisen johtajan päätösehdotus:

Lautakunta hyväksyy kaavoituskatsauksen 2019 ja esittää sen kaupunginhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Marja-Leena Våg saapui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16:20.

KHALL 09.09.2019 § 232

Liitteenä nro 2
- kaavoituskatsaus 2019.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2019 kaavoituskatsauksen.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 233

09.09.2019

Poikkeaminen tilalla 626-402-70-37

2233/10.03.00/2019

KHALL 09.09.2019 § 233

Ari Pesonen hakee 12.8.2019 poikkeamislupaa rakentaa loma-asunto 91 m² Pyhäjärven kaupungin Mäkikylässä sijaitsevalle Jusko -nimiselle tilalle (kiinteistötunnus 626-402-70-37), joka sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella.

Jusko -nimisen tilan rakennuspaikka sijaitsee Komujärven rannassa. Rakennuspaikka täyttää Pyhäjärven kaupungin rakennusjärjestyksen 2008 kohdat 3.2, 4.1 ja 4.2.

Kiinteistöllä sijaitsee vuonna 1947 valmistunut kerrosaltaan 25 m² kokoinen asuinrakennus. Vanha asuinrakennus puretaan ja korvataan uudella rakennuksella.

Kunta voi erityisestä syystä myöntää MRL 171 §:n mukaan poikkeuksen MRL:ssa säädetyistä tai sen nojalla annetuista rakentamista koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista tai muista rajoituksista, jossa kysymys on uuden rakennuksen rakentamisesta tai olevan rakennuksen laajentamisesta ranta-alueelle.

Naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon, tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen MRL 173 §:n (22.12.2009/1589) mukaisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n tarkoittamaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle poikkeaminen ei aiheuta eikä vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista.

Tekninen johtaja Sami Laukkanen lausunnossaan puoltaa poikkeamisluvan myöntämistä haetulle tilalle.

Liitteenä nro 3

- teknisen johtajan lausunto ja karttaote

Poikkeamislupahakemus liitteineen nähtävillä kokouksessa.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Koska poikkeamislupahakemuksen tarkoittama rakennuspaikka on oleva rakennuspaikka ja hakemuksen mukainen poikkeaminen käyttötarkoituksesta ei aiheuta MRL 171 §:n tarkoittamia haittoja, kaupunginhallitus päättää myöntää poikkeamisluvan rakentaa uusi korvaava loma-asunto tilalle numero 626-402-70-37 JUSKO , teknisen johtajan lausunnon ehdoin.

Kaupunginhallitus

§ 233

09.09.2019

Kaupunginhallitus päättää MRL 174 §:n 2 momentin mukaisesti määrätä, että poikkeamispäätöstä vastaava rakennuslupa on haettava viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä, kun poikkeamislupapäätös on saanut lainvoiman.

Kaupunginhallituksen päätös toimitetaan MRL 174 §:n mukaisesti tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Kaupunginhallituksen päätös toimitetaan poikkeamisluvan hakijoille ilmoituksin, että kaupungin poikkeamispäätökseen voidaan soveltaa, mitä MRL 145 §:ssä säädetään lupa- ja valvontamaksusta.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan liitteenä nro 3
- teknisen johtajan lausunto ja karttaote.

Kaupunginhallitus

§ 234

09.09.2019

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma

2160/10.02.00/2018

KHALL 09.09.2019 § 234

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2 vaihe on tullut vireille. Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt 26.8.2019 (95 §) 2. vaiheen vireille tulon ja maakuntakaavan 2040 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti. Maakuntakaavan 2. vaiheessa käsitellään aluerakenteeseen, asumiseen, elinkeinojen kehittämiseen, liikenteeseen, kulttuuriympäristöön, virkistykseen, luonnon-suojeluun ja luonnonvaroihin sekä yhdyskuntatekniikkaan liittyvät aiheet.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville Pohjois-Savon kunnissa ja Pohjois-Savon liitossa osoitteessa www.pohjois-savo.fi/psmk2040 29.8.-27.9.2019.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi antaa palautetta kirjallisesti 27.9.2019 mennessä osoitteeseen Pohjois-Savon liitto kirjaamo@pohjois-savo.fi tai PL 247, 70101 KUOPIO. Palautteen antoon on käytettävissä myös sähköinen palautelomake, joka löytyy liiton em. internet -sivulta.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää lausua Pohjois-Savon maakuntahallitukselle, ettei sillä ole huomautettavaa Pohjois-Savon 2040, 2. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 235

09.09.2019

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös asiassa 3661/3/18

1804/01.01.01/2016

KHALL 09.09.2019 § 235

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 31.10.2016 § 72 ottanut kaupunginjohtajan virkasuhteeseen Henrik Kiviniemen.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on välipäätöksellään 23.1.2017 (17/0035/2) hylkäsi Laila Malilan vaatimuksen Pyhäjärven kaupunginvaltuuston 31.10.2016 § 72 täytäntöönpanon kieltämisestä.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään jättänyt Laila Malilan esittämän esteellisyyttä koskevan valitusperusteen tutkimatta sekä muilta osin tutkinut Malilan valituksen ja kumonnut kaupunginvaltuuston päätöksen. Hallinto-oikeus on Malilan vaatimuksen enemmälti hyläten, velvoittanut Pyhäjärven kaupungin korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa 200 eurolla. Hallinto-oikeus on hylännyt Pyhäjärven kaupungin oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Kaupunginvaltuusto on 24.11.2015 § 93 hyväksynyt Pyhäjärven kaupungin ja kaupunginjohtaja Tita Rinnevaaran tekemän sovintosopimuksen noudattamiseen perustuvan menettelysopimuksen sekä päättänyt laittaa sopimuksen täytäntöön välittömästi. Mainittu menettelysopimuksen mukaan sovintosopimuksen puolin ja toisin allekirjoittaminen edellyttää, että kaupunginjohtajan virkasuhde päättyy 31.7.2016. Virkasuhteen päättyessä 31.7.2016 eräännyy maksettavaksi johtajasopimuksen mukainen vuoden palkan määräinen irtaantumiskorvaus, jonka maksuaikataulusta ja eläkeoikeudellisesta vaikutuksesta menettelysopimuksessa on sovittu tarkemmin.

Hallinto-oikeus on todennut, että edellä mainittu sopimuksen noudattamiseen perustuva menettelysopimus ei ole yksityisoikeudellinen sopimus, kuten kaupunginhallituksen lausunnossa on väitetty, vaan julkisoikeudellinen sopimus. Kaupungin asianomaisen viranomaisen on tullut päätöksellään hyväksyä mainittu sopimus, jotta se sitoisi kuntaa.

Kaupunginvaltuuston 24.11.2015 tekemästä sovintosopimuksen noudattamiseen perustuvan menettelysopimuksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen, eikä päätös siten ole ollut lainvoimainen silloin, kun valtuusto on valituksenalaisella päätöksellään ottanut kaupunginjohtajan virkasuhteeseen Henrik Kiviniemen. Vaikka valtuuston on edellä mainitun menettelysopimuksen hyväksyessään päättänytkin, että hyväksymistä koskeva päätös pannaan täytäntöön välittömästi, peruuntuu sopimuksen voimaantulo ja siinä sovittu virkasuhteen päättyminen sekä niin sanottu irtaantumiskorvauksen maksaminen siinä tapauksessa, että valtuuston 24.11.2015 tekemä päätös hallinto-oikeuteen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen tehdyn valituk-

sen johdosta kumotaan. Kaupunginjohtajan virkaa ei siten ole voitu täyttää vakituisesti edellä mainitussa tilanteessa, jossa viran avoimeksi tuleminen on vielä ollut epäselvää. Valtuusto on siten näissä oloissa valitessaan kaupunginjohtajan vakituiseen virka-suhteeseen toiminut lainvastaisesti. Valtuuston valituksenalainen päätös on tämän vuoksi kumottava.

Pyhäjärven kaupunginhallitus valituksessaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle uudistanut hallinto-oikeudessa esittämänsä sekä vaatinut, että hallinto-oikeuden päätös kumotaan ja että Laila Malila velvoitetaan korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut.

Vaatimustensa tueksi valituksessaan kaupunginhallitus muun ohella esitti seuraavaa:

Hallinto-oikeuden päätös on syntynyt äänestyksen jälkeen. Vähemmistöön jäänyt hallinto-oikeuden oikeustuomari olisi tutkituilta osin hylännyt Malilan valituksen. Kaupunginhallitus viittaa vaatimustensa tueksi hallinto-oikeuden vähemmistön kantaan.

Pyhäjärven entinen kaupunginjohtaja Tita Rinnevaara on omasta aloitteestaan eronnut kaupunginjohtajan virasta sovintosopimuksen noudattamista koskevaan menettelysopimukseen perustuen. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt mainitun sopimuksen 24.11.2015 § 93. Molemmat sopijapuolet ovat täyttäneet sopimukseen perustuvat velvoitteensa. Rinnevaaran kaupunginjohtajan virkasuhde on edellä sanotun johdosta päättynyt 31.7.2016.

Kaupunginhallitus on näin ollen voinut julistaa kaupunginjohtajan viran haettavaksi 4.7.2016 § 230 ja kaupunginvaltuusto on voinut suorittaa kaupunginjohtajan virkavaalin 31.10.2016 § 72.

Malila on valituksessaan hallinto-oikeudelle esittänyt, että kaupungin ja Rinnevaaran välinen edellä mainittua sopimusta koskeva päätös ei ole ollut lainvoimainen silloin, kun virka on julistettu haettavaksi ja kun virkavaali on toimitettu.

Malila on muiden ohella valittanut edellä mainittua sopimusta koskevista päätöksistä. Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Malila on valittanut hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tällä seikalla ei kuitenkaan ole merkitystä nyt kysymyksessä olevan asian kannalta, koska sovintosopimuksen noudattamista koskevassa menettelysopimuksessa Rinnevaaran irtisanoutumista ei ole sidottu sopimuksen hyväksymistä koskevan päätöksen lainvoimaisuuteen. Sopimuksessa ei ole myöskään määrätty virkasuhteen voimassaolosta tilanteesta, jossa sopimuksen hyväksymispäätös kumottaisiin. Sopimuksen hyväksymistä koskevan päätöksen mahdollinen kumoaminen ei siten sekään vaikuttaisi Rinnevaaran virkasuhteen päättymiseen.

Sopimuksen hyväksymistä koskevaan päätökseen liittyvässä valituksessa oli vaadittu muun ohella päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä. Ko. vaatimus on hylätty. Sopimus on tosiasiallisesti

pantu täytäntöön.

Korkein hallinto-oikeus kumosi hallinto-oikeuden päätöksen siltä osin kuin hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta Laila Malilan esittämän valtuutettujen esteellisyyttä koskevan valitusperusteen, ottaa viivytyksen välttämiseksi asiaa hallinto-oikeudelle palauttamatta Malilan valituksen tutkittavakseen myös tällä valitusperusteella tehtynä, ja hylkää valituksen mainituilta osin.

Korkein hallinto-oikeus kumosi hallinto-oikeuden päätöksen pääasian osalta ja Malilan hallinto-oikeudelle tekemän valituksen. Pyhäjärven kaupunginvaltuuston 31.10.2016 § 72 päätös jää voimaan.

Korkein hallinto-oikeus kumosi hallinto-oikeuden päätöksen myös oikeudenkäyntikulujen osalta. Laila Malilan ja Pyhäjärven kaupunginhallituksen oikeudenkäyntikulujen korvaamista hallinto-oikeudessa koskevat vaatimukset myös hylättiin.

Laila Malilan ja Pyhäjärven kaupunginhallituksen oikeudenkäyntikulujen korvaamista korkeimmassa hallinto-oikeudessa koskevat vaatimukset myös korkein hallinto-oikeus hylkäsi.

Liitteenä nro 4

- Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 27.8.2019, dnro 3661/3/18..

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 26.6.2019, dnro 1217/3/18 tiedokseen ja saattaa sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus	§ 208	19.08.2019
Kaupunginhallitus	§ 236	09.09.2019

Henkilöstöjaoston jäsenten ja varajäsenten valinta toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021 / Päätöksen korjaaminen

1970/00.00.01/2017

KHALL 19.08.2019 § 208

Kuntalain 30 §:n tarkoittamia kunnan toimielimiä ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus, lautakunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat. Lain 30.4 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan jaostosta on soveltuvin osin voimassa, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään. Tämä koskee muun muassa vaalikelpoisuutta.

KuntaL 31.2 §:n mukaan jaoston jäsenenä voi olla myös toimielimen varajäsen. Valtuusto voi päättää, että jaoston jäseneksi, ei kuitenkaan puheenjohtajaksi, voidaan valita muitakin kuin toimielimen jäseniä ja varajäseniä. Lain 31.3. §:n mukaan toimielinten jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet, joista on soveltuvin osin voimassa, mitä varsinaisista jäsenistä säädetään.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvoL 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntienvälisen yhteistoiminnan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Pyhjäjärven kaupungin hallintosäännön (kv 15.10.2018 § 82) 10 §:n mukaan kaupungin luottamushenkilöorganisaatioon kuuluu kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto, jonka puheenjohtajan ja vähintään yhden muun jäsenen tulee olla kaupunginvaltuutettuja.

Hallintosäännön 8 §:n mukaan kaupunginhallitus valitsee henkilöstöjaostoon neljä jäsentä sekä myös valitsee jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jäsen ei saa olla työ- tai virkasuhteessa Pyhjäjärven kaupunkiin.

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus valitsee henkilöstöjaostoon toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021 neljä jäsentä ja heille henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimeää jäsenten keskuudesta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ottaen huomioon KuntaL 31.2 §:n säädöksen.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi vt. kaupunginjohtajan

Kaupunginhallitus	§ 208	19.08.2019
Kaupunginhallitus	§ 236	09.09.2019

---

päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus valitsi henkilöstöjaostoon jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

Jäsen	Varajäsen
Eeva-Riitta Pappila, pj	Ilpo Karvonen
Jorma Leskinen, varapj.	Jouni Jussinniemi
Mauri Parttimaa	Anita Laitinen
Hanna-Reetta Majava	Mirja Hynninen

KHALL 09.09.2019 § 236

Kaupunginhallituksen 19.8.2018 § 208 päätös on virheellisesti kirjattu henkilöstöjaostoon toiseksi valitun jäsenen/varapuheenjohtajan ja varajäsenen valinnan osalta. Asiassa on tarpeen soveltaa asiavirheen korjaamisesta annettua menettelytapanormia (hallintolain 52 §).

Hallintolain 52.2 §:n mukaan asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta.

Kaupunginhallituksen päätökseen 19.8.2019 § 208 on virheellisesti kirjattu, että kaupunginhallitus on valinnut henkilöstöjaoston toiseksi jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi Jorma Leskisen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäseneksi Jouni Jussinniemen toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää korjata kaupunginhallituksen päätöksen 19.8.2019 § 208 henkilöstöjaoston jäsenten valinnasta päätetyn mukaisesti toimikaudelle 1.6.2019-31.5.2021 seuraavasti:

Jäsen	Varajäsen
Eeva-Riitta Pappila, pj	Ilpo Karvonen
Teija Mykkänen, varapj.	Jorma Leskinen
Mauri Parttimaa	Anita Laitinen
Hanna-Reetta Majava	Mirja Hynninen

Tämä päätös korvaa kaupunginhallituksen 19.8.2019 § 208 päätöksen.

Päätös:

Kaupunginhallitus	§ 208	19.08.2019
Kaupunginhallitus	§ 236	09.09.2019

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Tiedoksiannot

2209/07.02.00/2019

KHALL 09.09.2019 § 237

- **Valtiovarainministeriö:**
Kirje 10.5.2019 VM/864/02.02.06.01/2019/ Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2019.

- **Pohjois-Pohjanmaan liitto:**
Maakuntahallituksen pöytäkirja 19.8.2019.

Pohjois-Pohjanmaan kuntapäivä 25.9.2019 Oulussa. Tilaisuuden tarkoituksena on tarjota tulevaisuudennäkymiä aluekehittämiseen.

Luettavissa internet-osoitteessa:
<http://pohjois-pohjanmaa.fi/kokousasiakirjat>

- **Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto:**

Työllisyyskatsaus 7/2019

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 7/2019

	%	Muutos heinäkuu 2018 / heinäkuu 2019
		hlöä / %
Koko maa	10,2	
Pohjois-Pohjanmaa	11,4	-1124/-5
Pyhäjärvi	10,9	5/2
Haapajärvi	8,0	-34/-13
Kärsämäki	9,4	-8/-8

- **Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä:**
Hallituksen pöytäkirja 26.8.2019.

Luettavissa internet-osoitteessa: <https://ktweb.ppsHP.fi/>

- **Fimea:**
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus on tänään teke-mällään päätöksellä päättänyt myöntää Pyhäjärven apteekin apteekkarille luvan pitää apteekin palvelupistettä Pyhäjärven kaupungissa ABC Pyhäjärvi-liikenneaseman yhteydessä, osoite Liiketie 2, 86800 Pyhäsalmi.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksiannot tiedokseen saatetuiksi.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 238

09.09.2019

Muut esille tulevat asiat

2210/00.02.01/2019

KHALL 09.09.2019 § 238

Ei muita asioita.

Kaupunginhallitus

§ 209

19.08.2019

Kaupunginhallitus

§ 239

09.09.2019

**Jäsenten nimeäminen yhteistyötoimikuntaan toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021 /
Päätöksen korjaaminen**

1970/00.00.01/2017

KHALL 19.08.2019 § 209

Pyhäjärven kaupungin ja henkilöstöä edustavien järjestöjen välillä on 24.6.2013 allekirjoitettu yhteistoimintasopimus, joka perustuu lakiin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007).

Sopimuksen mukaan yhteistyötoimikunnassa työnantajalla on neljä edustajaa, joilla kaikilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Sopimuksen mukaan työnantajan edustajat ovat kaupunginjohtaja, työsuojelupäällikkö sekä kaksi kaupunginhallituksen nimeämää edustajaa.

Kaupunginhallituksen nimeämien edustajien sekä henkilökohtaisten varajäsenten tulee olla kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Yhteistyötoimikunnassa on puhe- ja läsnäolo-oikeus myös mm. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja henkilöstöjohtajalla.

Yhteistyötoimikunta 1.6.2017-31.5.2019:

Jäsen:

Heikki Koski

Jouni Jussinniemi

Varajäsen:

Marita Kärkkäinen-Rytkönen

Jorma Leskinen

Työnantajan edustajana yhteistyötoimikunnassa toimivat viranhaltijat ja heidän varajäsenet:

Jäsen

Henrik Kiviniemi

Jukka Lehtosaari

Varajäsen

Sami Laukkanen

Hannu Haapala

Vt. kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus nimeää kaksi jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet yhteistyötoimikuntaan toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021.

Samalla kaupunginhallitus toteaa työnantajan edustajana yhteistyötoimikunnassa toimivat viranhaltijat ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä:

Jäsen

Varajäsen

Kaupunginhallitus

§ 209

19.08.2019

Kaupunginhallitus

§ 239

09.09.2019

Sari Nissilä
Jukka Lehtosaari

Minna Pikkarainen
Sami Laukkanen

Kaupunginjohtajalla on läsnäolo-oikeus yhteistyötoimikunnan kokouksissa.

Päätös:

Kaupunginhallitus nimesi seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet yhteistyötoimikuntaan 1.6.2019-31.5.2021:

Jäsen

Heikki Koski
Teija Mykkänen

Varajäsen

Anita Laitinen
Jorma Leskinen

Kaupunginhallitus totesi työnantajan edustajana yhteistyötoimikunnassa toimivat viranhaltijat ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Sari Nissilä
Jukka Lehtosaari

Minna Pikkarainen
Sami Laukkanen

Kaupunginjohtajalla on läsnäolo-oikeus yhteistyötoimikunnan kokouksissa.

KHALL 09.09.2019 § 239

Kaupunginhallituksen 19.8.2018 § 209 päätös on virheellisesti kirjattu, että kaupunginhallitus on nimennyt yhteistyötoimikunnan toiseksi jäseneksi Teija Mykkäsen toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021. Asiassa on tarpeen soveltaa asiavirheen korjaamisesta annettua menettelytapanormia (hallintolain 52 §).

Hallintolain 52.2 §:n mukaan asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta.

Kaupunginhallituksen päätökseen 19.8.2019 § 209 on virheellisesti kirjattu, että kaupunginhallitus on nimennyt yhteistyötoimikunnan toiseksi jäseneksi Teija Mykkäsen toimikaudeksi 1.6.2019-31.5.2021.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää korjata kaupunginhallituksen päätöksen 19.8.2019 § 209 yhteistyötoimikunnan jäsenten nimeämisesti

Kaupunginhallitus

§ 209

19.08.2019

Kaupunginhallitus

§ 239

09.09.2019

---

päätetyn mukaisesti toimikaudelle 1.6.2019-31.5.2021 seuraavasti:

Jäsen

Heikki Koski

Jouni Jussinniemi

Varajäsen

Anita Laitinen

Jorma Leskinen

Kaupunginhallitus totesi työnantajan edustajana yhteistyötoimikunnassa toimivat viranhaltijat ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä seuraavasti:

Sari Nissilä

Jukka Lehtosaari

Minna Pikkarainen

Sami Laukkanen

Kaupunginjohtajalla on läsnäolo-oikeus yhteistyötoimikunnan kokouksissa.

Tämä päätös korvaa kaupunginhallituksen 19.8.2019 § 209 päätöksen.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 240

09.09.2019

Kokouksen päättäminen

2211/00.02.01/2019

KHALL 09.09.2019 § 240

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.49.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon Pyhäjärven kaupungin verkkosivuille X.X.2019, www.pyhajarvi.fi (hallinto, esityslistat ja pöytäkirjat)

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kuntalain 135 §:n mukaista kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 224-232, 234-235, 237-238, 240
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 137 §:n mukainen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät: 236, 239
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n 1 mom. / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite PYHÄJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Pykälät: 236, 239 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusajan	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	<p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite</p> <p>Pohjois-Suomen hallinto-oikeus PL 189 90101 OULU Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi</p> <p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus: pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus: pykälät: 233 Valitusaika Päätöksen antopäivä 16.9.2019 30 päivää Valitusaika alkaa päätöksen antopäivästä</p>
	<p>Muu muutoksenhakuviranomainen, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusaika</p> <p>Hankinto-oikaisu 14 päivää Pyhäjärven Ollintie 26 86800 PYHÄSALMI Sähköposti:</p> <p>Markkinaoikeus 14 päivää PL 118 00131 HELSINKI Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p>
Valitusasiakirja	<p>Valitusasiakirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuin- ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valitusasiakirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ai-noastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuin- ja postiosoite.</p> <p>Valitusasiakirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p> <p>Valitusasiakirjaan on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §: ssä säädetään.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhä-, itsenäisyys-, vapunpäivä, joulun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:</p>
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan.

